

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

ZEERECHT IN OORLOGSTIJD

Over vergeldende taksen wegens verblijf van zeeboten in de Antwerpsche dokken

Onderscheid tusschen gewone belasting, enerzijds, en vergeldende taks, anderzijds, beseft men gemakkelijk, maar beide begrippen stuiten in de toepassing op moeilijkheden die de openbare besturen of diensten tegenover particulieren pogen uit te spelen.

En steeds bruist de dualiteit der belangen op den voorgrond : het Beheer streeft ernaar de schatkist te vullen; de particulier biedt weerstand om zoo mogelijk aan betaling te ontsnappen.

Gewone belasting treft iedereen (art. 112 der Grondwet — Belg. Cassatiehof 30.10.22 Pas. 1923.134 en 19 Maart 1923 id. 242); vergeldende taks wordt slechts opgelegd aan diegenen welke vanwege de openbare besturen een prestatie vorderen en bekomen.

Dergelijke mits betaling eener taks geleverde prestatie kan van allerlei aard zijn; als voorbeeld worden hier aangehaald : het gebruik van zekere pleinen, lanen of straten, door de voorlui en kramers; het bergen van koopwaar in stadsmagazijnen; het stapelen van goederen op dokkaaien in open lucht of onder afdak; vaartrechten, sluis- en brugtol; jacht- of vischvangstvergunning, enz., enz.

Het zijn geen overeenkomsten van burgerlijken aard die tot stand komen, want modaliteiten en prijs van bestuurlijke prestatie blijven buiten onderhandeling, bespreking of discussie.

Het consensus der partijen met animo contrahendae obligationis is geen vereischte opdat wederzijdsche verplichtingen zouden ontstaan;

wie van een bepaald voordeel wil genieten ten opzichte van het publiek domein, voordeel dat niet aan alle burgers toebedeeld is, hoeft daarvoor een prijs te kwijten die onder benaming van vergeldende taks (in 't Fransch « *taxe rémunératoire* » of beter « *redevance* ») bekend staat.

Hetgeen de publieke machten afstaan wordt meestal « concessie » bestempeld.

* * *

Wanneer een zeeboot in de Antwerpsche dokken vertoeft, zijn dokrechten verschuldigd, ingevolge een bepaald barema.

Vooraleer de zeeboot in de dokken toegelaten wordt, en uit vrees later moeilijkheden te onder vinden tot innen der verschuldigde bedragen, eischt het Gemeentebestuur (Havendienst) een aanvraag waarin om aanlegplaats wordt verzocht (aan de kaaien of aan een vaste boei).

Al de bijzonderheden en wel soort van boot, vlag, benaming, naam van kapitein, herkomst, bestemming, diepgang en afmetingen aard en gewicht der te lossen en/of te laden koopwaar, dienen opgegeven te worden.

Dergelijke aanvraag, voornamelijk wanneer het een vreemde boot is, hoeft door den scheepsagent ingediend te worden; tevens moet deze laatste een verbintenis onderschrijven luidende : « Wij verklaren daarenboven persoonlijk verantwoordelijk te blijven, tegenover het Gemeentebestuur, voor het bedrag der scheepvaartrechten en voor alle andere rechten of

»boeten die voornoemd schip zou kunnen oploopen.»

Het weze hier aangestipt dat door het Gemeentebestuur van Antwerpen beoogd wordt een hoofdelijke verplichting die tevens lastens de in den vreemde gevestigde reederij en lastens den alhier optredenden scheepsagent uitwerking heeft. Dit blijkt uit den Franschen tekst luidende: « Nous nous obligeons solidairement avec » l'armement du dit navire, à payer à la Ville » l'Anvers, le montant des droits de navigation » et de tous autres droits qui pourraient être » mis à charge de ce navire. »

In normale omstandigheden loopt de gemeenteoverheid dus geen gevaar debetsaldi te moeten boeken: het mogelijk verhaal tegenover de reederij eenzijdig en tegenover de scheepsagenten anderzijds, waarvan toch één zooniet beiden solvent zijn, alsook het feit dat de vordering een preferent karakter heeft (art. 23 der zeevaartwet) en de omstandigheid dat de rechten meestal na enkele dagen betaald worden en alleszins elke maand geïnd worden, geven voldoende waarborg om dubieuze vorderingen uit te schakelen.

* * *

Edoch, zoo de oorlog uitbreekt, met het gevolg dat regelmatige zeevaart gedurende jaren gestremd wordt en schepen, die in geblokkeerde havens aanlegden, niet kunnen wegvaren, welke zullen daarvan de gevolgen zijn, meer bepaald in verband met de overmacht welke de verhoudingen wijzigen en gewone handelingen dwarsboomen.

Professor André Tunc der Universiteit te Grenoble publiceerde onlangs (zie Journal des Tribunaux van 16 Juni 1946 en van 15 September 1946) een zeer merkwaardige uiteenzetting over de « force majeure dans ses rapports avec le contenu de l'obligation contractuelle ».

De daarin voorkomende beschouwingen die blijkbaar als maatstaf zouden kunnen dienen om die gevolgen van overmacht te analyseeren missen ter zake gedeeltelijk hun doel, juist omdat van normaal burgerlijke contractuele verbintenis geen spraak kan zijn, wanneer een der partijen een openbare macht is, in casu een Gemeentebestuur, dat geen overeenkomsten van burgerlijk karakter sluit noch kan sluiten ten opzichte van het openbaar domein.

* * *

Het past hier vooreerst het concreet geval bekend te maken dat aanleiding gaf tot gerechtelijke debatten.

Een Grieksch stoomschip genaamd « Thermaikos » vervoerde mangaanerts vanuit Vizagapatam tot Antwerpen alwaar het op 8 Mei 1940, 36 uur vóór den Duitschen inval in België, toekwam.

De scheepsagenten ondertekenden de plaatsaanvraag die bij de havendiensten ingediend werd; in het verzoek verklaarden zij persoonlijk verantwoordelijk te blijven tegenover het Gemeentebestuur voor het bedrag van alle rechten of boeten die genoemd schip zou kunnen oploopen.

Ter aanlegplaats werd het lossen onmiddellijk aangevangen, ten gevolge der gebeurtenissen (algemeene mobilisatie, enz.), op 10 Mei stopgezet en dit lossen kon slechts later, in Juli 1940, een einde nemen.

Wel had de boot beproefd de haven te verlaten maar was daarin niet geslaagd (Kruischans en Royerssluis waren buiten werking gesteld geweest door Belgisch gezag); na de bezetting van Antwerpen, verbood de Deutsche militaire overheid niet enkel het wegvaren maar zelfs den toegang tot de dokkaaien en tot het schip. Een speciale toelating werd gegeven om het mangaanerts te lossen maar daarbij moest het blijven.

Het Gemeentebestuur van Antwerpen had een maand dokrechten op voorhand geëischt en bekomen; daarna verzuimde het verder deze rechten te innen en zelfs te vorderen.

In December 1940 werd Giekenland in den oorlog betrokken; het s.s. « Thermaikos » werd door de Deutsche bezettende macht als oorlogsbuit aanzien en later bekrachtigde het Prisengericht te Hamburg dat die stoomer als goede en wettige buit veroverd was geworden.

Harerzijds zou de reederij de boot aan haar verzekeraars afgestaan hebben, reeds in Mei 1940, bij toepassing van abandonrecht.

Einde Juni 1942 vorderde de Stad Antwerpen lastens de scheepsagenten betaling van 25 maanden dokrechten over de tijdspanne loopende van 9 Juni 1940 tot 8 Juli 1942.

De Grieksche reederij gevestigd in Londen en/of Piraeus kon niet aangesproken worden; de scheepsagenten weigerden te betalen en voerden aan:

1) dat zij slechts opgetreden waren als agenten voor de inklaring van de boot maar, na het lossen der grondstof, met het wegvaren des stoomers niets meer uit te staan hadden;

2) dat force majeure de reederij en dientengevolge de scheepsagenten als lasthebbers, van

betaling der dokrechten ontslagen en bevrijd had.

* * *

In haar vonnis dd. 8 April 1943 trad de Rechtbank van Antwerpen deze zienswijze toe.

Er werd inderdaad beslist (zie tekst van vonnis in Jurisprudence du Port d'Anvers, 1943, blz. 296) :

« I. Sinds Mei 1940 werd te Antwerpen de toegang zoowel als de uitgang der schepen door oorlogsfeiten onmogelijk gemaakt en derhalve bestond dus het genot der dokken en kaaien welke het schip mocht genieten in feite niet meer.

» Dienvolgens dient het principe gehuldigd dat, waar geen genot meer bestaat voor den huurder dier plaatsen, de vergeldende taksen ook niet verschuldigd zijn.

» II. Wanneer een scheepsagent aan de Stad Antwerpen een aanlegplaats vraagt voor een schip en dat op de formulier van deze aanvraag gedrukt staat dat hij daarenboven persoonlijk verantwoordelijk blijft tegenover het gemeentebestuur voor het bedrag der scheepvaartrechten en voor alle andere rechten of boeten welke voornoemd schip zou kunnen oploopen, dient deze verbintenis op redelijke en billijke wijze te worden verstaan nl. dat hij slechts verantwoordelijk is in hoedanigheid van agent en zolang hij agent is; hij mag slechts in rechte als een persoonlijke borg worden aangezien en is niet gehouden zolang de hoofdschuldenaar « het schip » niet gehouden is, tot betaling van eenige taks. »

Het principe dat vergeldende taksen niet verschuldigd zijn wanneer aan den huurder eener portie van het Openbaar Domein het genot hiervan ontnomen wordt, was vroeger door een vonnis derzelfde Rechtbank dd. 28 Maart 1942 in zake Stad Antwerpen t. Leysen & Pauwels, gehuldigd geworden.

De stelling der rechtbank was een innovatie want vroeger hebben auteurs en jurisprudentie aangeleerd en vastgelegd dat het Gemeentebestuur van Antwerpen de dok- en kaairechten niet eischt ingevolge een contract, maar ingevolge de uit zijn imperium spruitende machten en bevoegdheden. (cfr. Valerius, Organisation, Attributions et Responsabilité des Communes T. II, blz. 177; Vonnis Rechtbank van eersten aanleg Antwerpen 26 Juni 1911, Le Droit Maritime, 1911, blz. 739; Arrest Hof van Beroep Brussel 14 Mei 1913, Journal des Tribunaux, 1913 kol. 724; vonnis Rechtbank van eersten aanleg Antwerpen, dd. 24 April 1942 in zake Stad Antwerpen t. L. Robert, onuitgegeven; commentaar van Jacques Van Doosselaere in J. P. A. 1943, blz. 297).

Volgens Pandectes Belges, verbo Concessions (n° 49), dient nochtans aangenomen dat : « les concessions ont lieu moyennant une redevance

» périodique; elles constituent de véritables » *locations immobilières* ».

Daarin schuilt nu juist de moeilijkheid : indien het werkelijke verhuuringen zijn, vinden de bepalingen der art. 1709, 1713 en volgende van het Burgerlijk Wetboek hun toepassing; zijn het vergunningen die met de uitoefening van een imperium verband houden, dient het burgerlijk recht uitgeschakeld te worden.

Het is insgelijks in Pandectes Belges, verbo Port d'Anvers, dat voorkomt :

« Le droits de quai et de bassin perçus par la Ville d'Anvers ne sont qu'une *redevance* et ne participent donc *en rien* à la nature d'im- » pôt.

n° 75 : Dans ses règlements du 3 janvier 1874 et 23 février 1880, la Ville d'Anvers considère les droits pour l'occupation des quais par les marchandises comme des *loyers*.

n° 89 : Il est de doctrine et de jurisprudence constante que si en principe les choses hors du commerce ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'un contrat de louage, il en est autrement si le louage n'est pas contraire à leur destination et à plus forte raison s'il y est conforme. »

Zie ook : Dalloz, Rép. verbo Louage n° 26; Laurent, Principes, T. XXV. n° 64; Burgerl. Rechtbank Brussel 12 Mei 1869 Belg. Jud. bl. 828; Burgerl. Rechtbank Brussel, 10 Juni 1872, Belg. Jud. bl. 1261; Hof van Cassatie 7 Mei 1886 Pas. blz. 109 en 227; Journ. Trib. blz. 771; Burgerl. Rechtbank Antwerpen 1 Juni 1889 Journ. Trib. blz. 965; Burgerl. Rechtbank Antwerpen, 11 Maart 1892, Journ. Trib. blz. 711.

Desniettegenstaande komt meer en meer naar den voorgrond de stelling dat de vergeldende taks een oneigenlijke belasting uitmaakt (quasi-impôt) doch met die beperking dat bedoelde belasting niet kan opgelegd worden zoo de door het Openbaar Bestuur te leveren prestatie of te verleenen genot achterwege blijven.

Evenmin kan de vergeldende taks opgelegd worden wanneer heikracht de prestatie of het genot uitschakelt : « Lorsque le concessionnaire est empêché par la force majeure d'exercer ses droits de concession, l'indemnité correspondante cesse d'être due », luidt daaromtrent eene zeer gezonde rechtspraak.

* * *

Het vonnis dd. 8 April 1943 in zake s.s. « Thermaikos » werd aan de censuur van het Hof te Brussel onderworpen en door arrest dd. 4 Juli 1946 (6e kamer) werd beslist :

» dat waar de belemmeringen die het schip getroffen hebben uitgingen eerst van het Belgisch militaire gezag en daarna van den vijand, de Stad Antwerpen geen verplichtingen had het schip daartegen te vrijwaren daar zijzelf door den oorlog getroffen werd, en zij niet verantwoordelijk is, indien haar haven niet volgens de in den vrede normale omstandigheden benuttigd kan worden »;

» dat in de mate waar het begrip van heirkraft in zaken van taksen toepasbaar kan zijn, dit begrip in het voordeel van de Stad zou moeten gelden, daar indien men een oogenblik de stelling van geintimeerde volgde, de Stad door heirkraft zou belet geweest zijn haar volgens geintimeerde bestaande verplichting uit te voeren, maar de oorlog niet hinderde taksen te betalen; dat overigens de reederij nog andere en grootere onkosten heeft moeten dragen voor het onderhoud van het stilliggend vaartuig en diens bemanning...;

» dat de aansprakelijkheid van de reederij bleef voortbestaan zolang deze in het bezit van het schip bleef, doch dat die aansprakelijkheid opgeheven werd toen de vijand het schip bemachtigde in December 1940; dat op dit oogenblik inderdaad de hoedanigheid van verantwoordelijke eigenaar door een feit van den oorlog teniet gedaan werd; » dat de dokrechten aldus door het schip verschuldigd zijn tot op gezegd oogenblik ».

Het Hof legt zodoende vast dat ingeval van overmacht die beide partijen treft, de vergeldende taks verschuldigd is, zelfs indien de prestatie door het openbaar bestuur niet meer normaal geleverd wordt.

In feite benuttigde het s.s. « Thermaikos » steeds de dokkaai zonder echter aan dit gebruik normaliter uit vrijen wil een einde te kunnen stellen, omdat de Duitsche bezetter het uitvaren naar zee verboden had en verhinderde.

Het stuit nochtans eenigszins tegen de borst dat vergeldende taksen — men verwarre dit begrip toch niet met « belastingen » — betaald moeten worden voor een prestatie die niet normaal geleverd wordt en welke men daarenboven tegen wil en dank te dulden heeft.

Uit eigen beweging zou het Gemeentebestuur, in dergelijke gevallen van dubbele heirkraft, aan vergeldende taksen kunnen verzaken, wat niet gebeuren mag ten opzichte van belastingen.

Dat de reederij van een boot voor de lasten die het vaartuig dragen moet, niet meer instaat vanaf het oogenblik dat de reederij van haar eigendom manu militari beroofd wordt, spreekt van zelf.

Het Hof moest echter ook beslissen of de scheepsagenten nog tot betaling verplicht zijn zelfs nadat de reederij voor dewelke zij opgekomen waren haar eigendom verbeurde; de scheepsagenten stelden zich inderdaad borg

voor de regeling van alle rechten of boeten die het schip zou oploopen (dus verband in re).

Tot einde 1942 is de « Thermaikos » inderdaad in de Antwerpsche dokken blijven vertoeven, t.t.z. tot lang na de uitspraak van het Prisengericht te Hamburg.

Daaromtrent oordeelt het Hof dat iedere verbintenis, weze zij van privé-recht of van een ander recht, enkel bestaat door den wil van de partijen die zich verbinden en niets méér kan bevatten dat het uitdrukkelijk of impliciet aangenomen gemeen inzicht van deze partijen.

Men mag zich afvragen of het Hof, naar den wensch van Kluyskens (Verbintenissen, n° 232) de leer der onvoorzienbaarheid heeft willen uitbreiden om een der talrijke onrechtvaardigheden die onder den mantel van het stricto sensu toegepast recht gepleegd kunnen worden, te vermijden.

Om te dien opzichte elke critiek te voorkomen heeft het Hof erbijgevoegd dat het Gemeentebestuur fout beging met ongeveer twee jaar te wachten vooraleer de vergeldende taksen te eischen, waardoor dit bestuur het recht van regres der scheepsagenten tegenover de reederij in gevaar heeft gebracht en zelfs heeft verijdeld; dergelijk verzuim heeft dan ook aan de door de scheepsagenten genomen verbintenis haar kracht ontnomen.

* * *

Zoo het principieel der eischbaarheid van vergeldende taksen nu vaststaat, zou toch eene betere oplossing alle belangen vrijwaren.

Zij is niet te vinden in het publiek recht noch in het particulier recht, echter wel in een praktisch mogelijke realisatie die ook in België reeds bekend is en gunstige gevolgen na zich sleepte.

Rechtspersoonlijkheden zooals « Dienst der Scheepvaart », « Régie Autonome du Port de Liège », « Société du Canal et des Installations Maritimes de Bruxelles », « Compagnie des Installations Maritimes de Bruges », hebben bewezen dat uitbating van het publiek domein mogelijk is, langs privé-instellingen om, met dit voordeel dat deze economische organismen met de gebruikers overeenkomsten kunnen sluiten die door de stof van het gewoon recht beheerscht worden.

Netelige rechtsproblema's waarin imperiumsrecht en contractueele verhoudingen door elkaar gehaspeld worden, tot verwarrens toe, zullen daarmee uitgespaard blijven.

Paul De Schrijver,
Advocaat - Antwerpen.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 3 October 1946.

Voorzitter: M. Soenens.

Raadsheer-Verslaggever: M. de Cocquéau des Mottes.
Advokaat Generaal: M. H. Colard.

RECHT VAN NATREKKING BETREFFENDE ROERENDE ZAKEN. — B.W. ART. 565-568.

Wanneer de rechter oordeelende ten gronde beslist dat een autovoertuig dient teruggegeven te worden aan den eigenaar samen met den gasgenerator, die er door een ander persoon op geplaatst is geworden, worden de bepalingen van art. 565 tot 568 B.W. niet geschonden wanneer de rechter de meening uitdrukt dat de gasgenerator, die enkel dient om het voertuig te bewegen, als bijzaak van den wagen moet beschouwd worden en aldus duidelijk te kennen geeft dat naar zijn meening art. 566 niet dient toegepast.

N.V. Filature du Canal t./Cies réunies Huileries Lever
Frères Huilever.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer de Cocquéau des Mottes in zijn verslag en op de conclusie van den Heer Colard, Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden arrest op 27 Februari 1944 door het Hof van Beroep te Gent gewezen;

Over het eerste middel: schending van artikelen 97 der Grondwet en 2279 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het Hof van Beroep, alhoewel het uitdrukkelijk door de conclusies van de aanlegger verzocht was zich uit te spreken over de vraag of het door den verweerder terug gevorderde voertuigen laste van dezen laatste het voorwerp is geweest van een diefstal of van een misbruik van vertrouwen, om de daad te kenmerken waardoor de verweerder van het bezit van het betwiste voertuig beroofd werd, de dubbeldzinnige uitdrukking (« bedrieglijk werd ontvreemd ») heeft gebruikt, waardoor zowel een echte diefstal als een verduistering kan verstaan worden, wat het Hof van Verbreking in de onmogelijkheid stelt, gezien namelijk de feitelijke betwisting welke vóór den rechter over den grond aanhangig werd gemaakt, na te gaan of artikel 2279 al. 2 van het Burgerlijk Wetboek in de zaak juist werd toegepast;

Overwegende dat het Hof van Beroep zich niet beperkt bij de vaststelling dat het teruggevorderde voertuig bedrieglijk ontvreemd werd, doch daarenboven er op wijst, dat het voertuig werd weggenomen uit de garage waar het geplaatst was; dat het daaraan toevoegt dat de vrijspraak van Robbelein niet in zich sluit dat de auto niet zou gestolen geweest zijn door een derde;

Overwegende dat uit die beschouwingen blijkt dat het arrest zonder dubbelzinnigheid aanneemt dat het betwist voertuig van de verweerder werd gestolen;

Dat het middel dus in feite mist;

Over het tweede middel: schending van artikel 97 der Grondwet en van artikelen 565 tot 568 van

het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest bevolen heeft dat het betwiste voertuig aan de verweerder zou teruggegeven worden met daarbij de gasgenerator waarvan het door de zorgen en op de kosten van de aanlegster in verbreking voorzien was;

Dat het bestreden arrest om er aldus over te beslissen gesteund heeft op de wetsbepalingen in zake natrekking betreffende roerende zaken, doch verzuimd heeft het middel te beantwoorden door de aanlegster in conclusies hieruit afgeleid dat, luidens de bewoordingen zelf van artikel 568 van het Burgerlijk Wetboek, er op de bepalingen waarvan spraak een uitzondering moet aangenomen worden wanneer dat wat als bijzaak beschouwd wordt een zoodanige waarde heeft dat het « veel kostbaarder wordt dan de hoofdzaak;

Overwegende dat de aanlegger aan den rechter over den grond niet gevraagd heeft dat het voordeel van artikel 568 van het Burgerlijk Wetboek haar zou worden toegepast; dat zij zich beperkt heeft bij de bewering dat de rechter de macht had van de bepalingen van artikel 566 van het Burgerlijk Wetboek af te wijzen, en zich alleen te laten leiden door beschouwingen van billijkheid zooals deze voorzien bij artikel 568 van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende dat de rechter over den grond, door te besluiten dat de gasgenerator enkel dient om het voertuig te bewegen waaraan hij gehecht is en dus als bijzaak van den wagen moet beschouwd worden, duidelijk heeft te kennen gegeven dat naar zijn oordeel, het hiervoren aangeduid artikel 566 moest worden toegepast;

Dat het middel dus niet gegrond is;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening en veroordeelt de aanlegster tot de kosten en tot een vergoeding van 150 fr. jegens de verweerder.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 14 October 1946.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-verslaggever: M. Smetryns.
Advokaat-generaal: Mter H. Colard.

MOTIVEERING VAN VONNISSEN EN ARRESTEN.
— STRAFRECHT. — AANDUIDING VAN FEITELIJKE OMSTANDIGHEDEN.

Is niet naar genoegen van recht gemotiveerd en belet het Hof van Verbreking zijn toezicht uit te oefenen, het arrest dat een betichte schuldig verklaart aan diefstal als dader, mededader of medeplichtige zonder aanduiding van de omstandigheden waaruit de deelneming van betichte aan het misdrijf af te leiden is.

Lava en Lambeau t./Derese.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Smetrijns in zijn verslag en op de conclusie van den heer Colard, Advocaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest door het Hof van Beroep te Gent op 15 Juni 1946 gewezen;

I. Wat de beslissing over de publieke vordering betreft :

Over het eerste middel door aanlegger Lava opgeworpen : schending van art. 97 van de Grondwet en art. 66, 67, 69 en andere van het Strafwetboek, doordat het bestreden arrest zich vergenoegd heeft met aanlegger schuldig te verklaren aan den hem telastegelegden diefstal, dan wanneer hij te recht stond ter zake dat hij als dader, mededader of medeplichtige, met behulp van braak, inklimming of valsche sleutels een os, zaak die hem niet toebehoorde, bedrieglijk te hebben weggenomen ten nadeele van Derese; alsmede over het middel ex officio voorgesteld ten aanzien van de voorziening van aanlegger Labeau, en afgeleid van de schending van artikel 97 van de Grondwet om dezelfde redenen als degene ingeroepen door Lava;

Overwegende dat, wanneer een verdachte wordt vervolgd om het feit der telastelegging te hebben gepleegd, hetzij als dader, hetzij als medeplichtige, de rechter, die over den grond der zaak beslist, gehouden is tot de aanduiding van de omstandigheden waaruit hij de deelneming van den verdachte van het misdrijf afleidt; dat immers indien hij verwaarloost zulks te doen, het Hof van Verbreking in de onmogelijkheid is gesteld de wetelijkheid van de beslissing na te gaan;

Overwegende dat daaruit volgt dat het bestreden arrest, met Lava en Labeau, die te recht stonden voor het plegen van een diefstal als daders, mededaders of medeplichtigen, schuldig te verklaren aan het telastegelegde wanbedrijf, zonder hun misdadige werkzaamheid nader te bepalen, artikel 97 van de Grondwet heeft geschonden;

II. Aangaande de uitspraak over de burgerlijke vordering :

Overwegende dat de verbreking van de beslissing over de publieke vordering de verbreking medebrengt van de beslissing over de burgerlijke vordering;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest voor zooveel het aanleggers betreft;

Beveelt dat onderhavig arrest zal worden overgeschreven in de registers van het Hof van Beroep te Gent en dat melding er van zal worden gemaakt op den rand der gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt de burgerlijke partij tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 14 October 1946.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer verslaggever: M. Simon.

Advokaat Generaal: M. H. Colard.

STRAFVORDERING VOOR KRIJSGGERECHT. — VERZET. — LAATTIJDIGHEID.

Wanneer een veroordeelde bij verstek zich in het land heeft schuil gehouden en slechts verzet heeft aangeteekend meer dan zes maanden na de inlassching in het Staatsblad van het vonnis, dat hem veroordeelt, is dit verzet niet meer ontvankelijk wanneer de veroordeelde niet bewijst dat hij door heilkracht belet is geweest zijn verzet tijdig in te stellen en enkel doet gelden dat hij tengevolge van het feit dat hij zich schuil hield niet in de gelegenheid geweest is kennis te verkrijgen van de betekening van het vonnis en van de gedane publiciteit.

De Loor t./Krijgsauditeur.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Simon in zijn verslag en op de conclusie van den Heer Colard, Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden arrest gewezen den 22 Augustus 1945 door het Militair Gerechtshof zetelende te Gent;

Over het eerste middel tot verbreking :

Schending van art. 97 der Grondwet door tegenstrijdige of althans onvoldoende motiveering :

Overwegende dat blijkens de stukken der rechtspleging aanlegger op 5 Januari 1945 door den Krijgsraad, uitspraak doende bij verstek, tot de doodstraf veroordeeld werd wegens verraad door wapendracht tegen België of tegen België's bondgenooten, dat bedoeld vonnis aan den veroordeelden regelmatig werd betekend den 17 Februari 1945 en ingelascht in het Staatsblad en in « Het Vrije Waasland » een der bij alinea 3 van art. 9 van het Besluitwet van 26 Mei 1944 aangeduide bladen respectievelijk op 28 Maart en 1 April van voormeld jaar;

Dat beklagde tegen het vonnis bij verstek verzet heeft aangeteekend den 16 Maart 1946;

Overwegende dat tot ondersteuning van het beroep dat hij ingesteld had tegen het vonnis d.d. 27 April 1945 hetwelk zijn verzet laattijdig en niet ontvankelijk had verklaard, aanlegger voor het Militair Gerechtshof, bij conclusie aanvoerde dat « sinds hij zich schuil hield wanneer het hem mogelijk was verzet aan te tekenen tegen het vonnis het hem materieel onmogelijk was kennis te nemen van de betekening van het vonnis en van de gedane publiciteit, daar de eenige schuld die hem daaromtrent zou kunnen verweten worden zou zijn de noodige inlichtingen niet te hebben genomen nopens de publicatie en de betekening en de geldigheid van die formaliteiten »;

Overwegende dat de betekening van de veroordeeling uitgesproken tegen aanlegger, krachtens art. 9 van het Besluitwet van 26 Mei 1944 bekend is vermoed ten laatste zes maanden na de inlassching van het vonnis in het Staatsblad en in een

van de bij alinea 3 van voormeld artikel 9 aangedeelde dagbladen;

Overwegende dat, opdat de rechter over den grond het verzet van aanlegger zou kunnen ontvangen hebben alhoewel het ingesteld was geweest nadat de tijdsruimte bepaald bij art. 9 van de Wet van 26 Mei 1944 verlopen was, aanlegger had moeten betoogen dat overmacht hem belet had zijn verzet tijdig aan te zeggen;

Overwegende dat het bestreden arrest, door overneming der beweegredenen van den eersten rechter beslist dat de beklaagde zich niet kan beroepen op de overmacht daar hij, door zijn eigen handelwijze, zich zelf in de onmogelijkheid heeft gesteld tijdig verzet te doen;

Dat aldus het Militair Gerechtshof, op voormelde gronden het beroepen vonnis bevestigend de conclusie bij dewelke aanlegger bekende dat hij einde Mei begin Juni 1945 ten lande teruggekomen is, zich sinds schuil heeft gehouden en de noodige inlichtingen niet genomen heeft nopens de publicatie en de beteekening, op voldoende wijze beantwoord heeft en aan zijn beslissing een wettelijken grondslag heeft gegeven;

Dat, waar het arrest daaraan toevoegt dat beklaagde niet heeft betoogd dat overmacht het tijdig instellen van het verzet heeft belet, die overtollige beweegredenen, geenszins strijdig is met degene welke in de eerste plaats aangegeven is geweest;

Dat het eerste middel in zijn beide onderdeelen niet is gegrond;

Over het tweede middel tot verbreking: schending van de wet doordat het arrest uitspraak heeft gedaan over het verzet aangeteekend den 16 Maart 1946 wanneer een tweede verzet steeds hangend is;

Overwegende dat het middel is gesteund op een bewering die betrekking heeft op de feiten en die noch in het aangeklaagd arrest, noch in eenig akte van de rechtspleging steun vindt;

Dat het middel feitelijken grondslag mist;

En overwegend dat de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Verwijst aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 14 October 1946.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer Verslaggever: M. de Cocquéau des Mottes.
Advokaat Generaal: M. H. Colard.

HERZIENING IN STRAFZAKEN. — TUSSCHENKOMST. — ONTVANKELIJKHEID.

Een verzoekschrift tot herziening van een in kracht van gewijsde gegane veroordeeling is ontvankelijk wanneer door vertooger beweerd wordt dat het bewijs van zijn onschuld blijkt uit omstandigheden die hij niet in staat was te bewijzen ten tijde van het geding.

Het behoort aan het Hof van Beroep belast met het

onderzoek over de vraag tot herziening te beslissen of de aangehaalde feiten al of niet afdoende zijn.

Wouters t./De Decker.

Gehoord Raadsheer de Cocquéau des Mottes in zijn verslag en op de conclusie van den Heer Colard, Advocaat Generaal;

Gelet op het verzoekschrift op 22 Maart 1946 ter Griffie van het Hof van Verbreking neergelegd waarbij Wouters Willem, vertegenwoordigd en bijgestaan door Meester Van Leynseele, Advocaat bij het Hof van Verbreking, de herziening aanvraagt van de in kracht van gewijsde gegane veroordeeling tot 6 jaar opsluiting tot de verbeurdverklaring van de wapenen en amunitie welke tot het misdrijfplegen gediend hebben, en tot een vergoeding aan de burgerlijke partij, veroordeeling tegen hem uitgesproken door een arrest van het Militair Gerechtshof d.d. 12 Juli 1944 wegens verklikking aan den vijand, feit gepleegd te Antwerpen tusschen de maand Mei 1940 en de maand September 1941;

Overwegende dat het verzoekschrift tot herziening aan de hierna gekwalificeerde burgerlijke partij beteekend werd;

Gelet op het verzoekschrift tot tusschenkomst neergelegd door de burgerlijke partij De Decker Karel, deurwaarder bij het Provinciaal Bestuur, gehuisvest te Boom, 19, Jozef Woutersplein, bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester Paul Struye, Advocaat bij het Hof van Verbreking;

Overwegende dat het verzoekschrift tot tusschenkomst werd ingediend binnen den bij art. 444 van het Wetboek van Strafvordering voorziene termijn; dat het dus ontvankelijk is;

Gelet op het met redenen omkleed en bij het verzoekschrift gevoegd advies, uitgaande, overeenkomstig art. 443 van het Wetboek van Strafvordering, van drie advocaten bij het Hof van Beroep met tien jaar inschrijving op de lijst;

Overwegende dat de verzoeker tot staving van zijne aanvraag beweert dat het bewijs van zijn onschuld blijkt uit de omstandigheden die hij niet in staat was te bewijzen ten tijde van zijn geding en die hij van dien aard beweert te zijn dat ze de herziening toelaten;

Overwegende dat de tusschenkomende partij staande houdt dat uit de aangevoerde feiten noch het bewijs van de onschuld van den veroordeelde blijkt noch het bewijs van de toepassing in zijnen hoofde van een strenger strafwet dan die welke inderdaad door hem werd overtreden;

Overwegende dat de wet de ontvankelijkheid van de aanvraag tot herziening van dergelijke voorwaarden niet doet afhangen; dat het volstaat dat het bestaan van de ingeroepen feiten de onrechtvaardigheid van de veroordeeling waarschijnlijk maakt;

Dat het aan het Hof van Beroep belast met het onderzoek over de aanvraag, behoort te beslissen of de opgesomde feiten afdoende genoeg schijnen (art. 445 van het Wetboek van Strafvordering);

Overwegende dat de aanvraag dus ontvankelijk is;

Om die redenen,

Ontvangt de tusschenkomst van de burgerlijke

partij, en zonder acht te slaan op den door deze laatste opgeworpen grond van niet ontvankelijkheid, beveelt dat door het Hof van Beroep te Brussel tot het onderzoek over de aanvraag zal worden overgegaan, ten einde na te gaan of de tot staving ingeroepen feiten afdoende genoeg schijnen om tot herziening aanleiding te geven;

Behoudt de kosten voor.

BEROEP SHOF TE BRUSSEL

6e Kamer. — 22 April 1944.

Voorzitter : M. J. Simon.

Raadsheeren : MM. Ooms en Mommaert.

Advocaat-Generaal : M. Vander Perren.

Pleiters : Mrs Maeterlinck en Wagemans.

ACTIO DE IN REM VERSO. — VOORWAARDEN. — KONTRAKT.

Wanneer de partijen hun verhoudingen bij kontrakt hebben geregeld, dienen uitsluitend de bepalingen van het kontrakt toegepast te worden.

De actio de in rem verso is in dergelijk geval ongegrond, ten ware de verrijking zou ontstaan zijn uit een feit dat aan de overeenkomst volkomen vreemd is.

Het is inderdaad onaannemelijk dat, onder voorwendsel het in rem verso terug te vorderen, partijen de bepalingen van het kontrakt zouden kunnen ontduiken.

J. Cockerill t./ Verberghet.

Overwegende, dat de beroepen te bekwaamere tijd in de door de wet voorgeschrevene vormen werden aangezegd en dat geenerlei grond tot niet-ontvankelijkheid wordt voorgedragen;

Overwegende, dat volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

Op 9 Mei 1940 werd het schip « Irène », eigendom van geïntimeerde Verberghet, bevracht door appellante om voor haar rekening 500 ton erts van Antwerpen naar Seraing te vervoeren;

Het bevrachtingscontract werd aangegaan volgens de Algemeene Bevrachtingsvoorwaarden, aangenomen door de Hooge Raad voor de Binnenscheepvaart en de Bijzondere Voorwaarden der Haven van Antwerpen. De overeenkomst voorzag als laadtijd zeven dagen. Het ss. Brabo, waaruit de 500 ton erts in de « Irène » moesten overgeslagen worden, meerde in de haven dienselfden dag om 21 uur 45'.

Het lossen van het zeeschip nam een kwartuur later aanvang en den 10 Mei 1940 om 10 uur waren de 500 ton erts in de « Irène » geladen;

Het cognossement werd den schipper van dien lichter nooit ter afteekening voorgelegd. Geïntimeerde heeft geen verzet tegen die vertraging aangeteekend door een ingebreke stelling.

Evenwel op 20 Juni 1940 berichtte de Nationale Schippersbond, optredende voor geïntimeerde, aan appellante dat deze slechts 24 uur had om de vrachtbrieven ter onderteekening voor te leggen, opdat het schip de reis zou kunnen aanvangen; dat dit tot den dag van voormeld schrijven niet geschied zijnde de

ligdagen aanvang hadden genomen van af 11 Mei 1940 inbegrepen aan de prijs van 175 frank per dag en dat Verberghet, gezien de ligtermijn reeds overschreven was, extra-overligdagen aan 265,50 frank per dag eischte van af 21 Juni 1940. Op 25 September daaropvolgende beval de bezettende macht al de met erts geladen schepen, en, in het bijzonder, aan de « Irène », die zich in de haven van Antwerpen bevonden, hunne lading naar Duitschland te vervoeren;

Een vrijgave, genummerd 875, werd op 4 October 1940 afgeleverd om aan de « Irène » toe te laten met haar lading naar Duisburg-Ruhrort te varen.

Den 31 October 1940 beval de Seam, die daartoe opdracht had gekregen van de bezettende macht, zes lichters, waartusschen het schip van geïntimeerde, van hunne ligplaatsen te verhalen op de instellingen van de Stocatra, opdat aldaar hunne ladingen zouden overgeslagen worden op twee andere lichters;

Overwegende, dat de eisch gesteund is, in de eerste plaats, op de bevrachtingsovereenkomst; in de tweede plaats, op het feit dat appellante, naar het beweren van geïntimeerde, zich ten nadeele van dezen laatste zonder oorzaak heeft verrijkt;

Overwegende, dat uit de hierboven aangestipte feiten volgt dat de inlading geschied is vooraleer de laadtijd verstreken was;

Dat geïntimeerde dientengevolge slechts liggeld mag eischen van af den dag, waarop hij door een ingebrekestelling wegens de vertraging van het voorleggen van het cognossement ter afteekening verzet heeft aangeteekend;

Overwegende, dat bewust verzet ter zake slechts op 20 Juni 1940 werd aangeteekend, namens geïntimeerde door dezes lasthebber, de Nationale Schippersbond;

Dat deze ingebrekestelling evenwel geen rechtsgevolgen kan hebben enerzijds omdat de verplichting het cognossement uiterlijk vier en twintig uur na afloop der inlading aan den schipper ter afteekening voor te leggen is opgelegd om aan dezen toe te laten de reis aan te vangen, hetgeen hij niet mag doen, zoolang hij niet houder is van een regelmatig vrachtbrief (K. B. van 15 October 1935);

Anderzijds, omdat op 20 Juni de oorlogsgebeurtenissen van Mei 1940, namelijk het opblazen der bruggen, de binnenvaart onmogelijk hadden gemaakt, toestand die slechts op 28 September daaropvolgend een einde heeft genomen;

Dat, op dezen laatsten datum, de opeisching van de lading de reis van Antwerpen naar Seraing bevestigd onmogelijk heeft gemaakt;

Overwegende, dat geïntimeerde, wanneer hij vastgesteld heeft dat de reis voor dewelke zijn schip was bevracht, gedurende een niet-afzienbare tijdspanne zou verhinderd worden de ontbinding van de bevrachtingsovereenkomst had mogen eischen en geïntimeerde aanmanen de goederen, die zij in de « Irène » geladen had op kaai of in een anderen lichter te lossen;

Dat in dit geval geen der contracteerende partijen tot het betalen van om het even welke vergoeding ware verplicht geweest, wijl geen enkel verwijt hen treffen kon;

Dat evenwel geïntimeerde daartoe niet verplicht was en het in stand houden der overeenkomst met schorsing van haar uitvoering mocht verkiezen, hetgeen hij stilzwijgend heeft gedaan doordat hij appellante niet in gebreke heeft gesteld de lading te lossen;

Dat diensgevolge geen schadevergoeding hoeft betaald te worden tot 28 September 1940 (art. 42 Wet van 5 Mei 1936);

Overwegende, dat, alhoewel de lading van de « Irène » beschikbaar werd gemaakt den 23 September 1940 door de opeischende, de rechtbank heeft geoordeeld dat de bevrachter niettemin tot het betalen van liggeld was verplicht, daar zij de verbreking van het contract had kunnen vragen en het geenszins bewezen is dat de Deutsche overheid zich zou verzet hebben tegen het lossen van de koopwaar hetzij op kaai hetzij in een anderen lichter;

Overwegende, dat, alzoo beslissende, de eerste rechter heeft voorbijgezien dat luidens het bevel van de Militär Befehlshaberchef Wirtschaft Abteilung dd. 23 September 1940 de lichter « Irène » met zijn lading ijzererts de haven van Antwerpen moest verlaten en dat het erts naar Duitschland diende vervoerd, en dat, luidens de vrijgave nr 875, de « Irène » door appellante moest overgedragen worden aan den Seam A.G. om naar Duisburg-Ruhrort te worden vervoerd;

Dat gevolglijk, in strijd met hetgeen daaromtrent in het beroepen vonnis is overwogen, vaststaat dat de bezettende macht het lossen van de goederen uit den lichter, die ze naar Duisburg moest vervoeren, niet zou hebben geduld;

Overwegende, dat het bevel dat later werd gegeven door de Seam, het erts van de « Irène » in de « Emma » over te slagen geenszins bewijst dat de Deutsche overheid het lossen op kaai of in een anderen lichter zou hebben toegelaten;

Overwegende, dat de havenrechten verschuldigd zijn wegens het verblijf van het schip in de haven, geenszins wegens het aan boord zijn van de lading;

Dat derhalve de rechtbank dit onderdeel van den eisch als ongegrond terecht heeft ontzegd;

Overwegende, dat het verhalen van de « Irène » van haar ligplaats naar de instellingen van de Stocatra door appellante werd gelast niet uit eigen beweging, maar op bevel van de Seam A. G., handelende als lasthebber en voor rekening van de bezettende macht;

Dat derhalve appellante niet verplicht is deze kosten te betalen en dat geïntimeerde zijn verhaal moet nemen op degenen van wien het bevel is uitgegaan;

Overwegende, dat appellante heeft aangetoond dat zij het derde der vracht heeft betaald;

Overwegende, dat de vordering, die in hoofddeel, strekt tot het betalen van 30.275 frank voor 173 dagen liggeld en van 1.295,85 frank voor verhaalkosten van havenrechten, in bijkomende orde, de betaling nastreeft van 31.500 frank voor 180 dagen liggeld en van 1.295,85 frank voor verhaalkosten en havenrechten, min 1.410 frank, bedrag van het door appellante betaald derde der vracht;

Dat deze eisch is gesteund op het feit dat appel-

lante zich zonder oorzaak ten nadeele van geïntimeerde heeft verrijkt;

Overwegende, dat de vordering in zoover zij is gesteund op het beweerd in rem versum zoowel in rechte als in feite ongegrond is;

In rechte, omdat wanneer de partijen hunne verhoudingen bij contract hebben geregeld, het contract alleen dient toegepast, ten ware, de verrijking was ontstaan uit een feit dat aan de overeenkomst volkomen vreemd is, of dat de overeenkomst nietig werd verklaard, hetgeen ter zake niet het geval is;

Dat immers, indien het aan een der partijen, die een overeenkomst hebben aangegaan, toegelaten was door de « actio de in rem verso » datgene te verkrijgen waarop zij, krachtens de overeenkomst geen recht heeft, het grondbeginsel van ons recht, luidens hetwelk de wettelijk gesloten overeenkomsten als wet gelden voor degenen, die ze hebben aangegaan, alras doode letter zou worden;

Dat het onaannemelijk is dat, onder voorwendsel het in rem versum terug te vorderen, men de bepalingen van de wet of van het contract zou kunnen ontduiken;

Overwegende, dat, zooals reeds is gezegd, geïntimeerde geen recht op liggeld heeft, om bovenaangegevene redenen;

Overwegende, dat de vordering de in rem verso dient ontzegd telkens als dit verhaal wordt ingesteld ter herstelling van de gevolgen der nalatigheid van den eischer, welke verzuimd heeft het noodige te doen om de hem, naar het gemeen recht, toebehorende rechten te doen gelden;

Overwegende, dat, ter zake, de strenge voorwaarden, welke gesteld zijn voor het uitoefenen der actio de in rem verso, in feite niet vervuld zijn;

Dat weliswaar geïntimeerde aanvoert, enerzijds, dat hij verarmd werd doordat de lading van zijn schip door haar drukking een zekere slijtage heeft veroorzaakt en hij patrimoniaal benadeeld werd door de zorgen, welke hij aan de lading heeft besteed, zorgen die hem onder meer hebben belet zijn werkkraft elders te verhuren; anderzijds, dat appellante zich heeft verrijkt doordat zij gedurende 180 dagen het schip « Irène » als drijvend magazijn heeft kunnen gebruiken zonder de kosten te moeten dragen van overslag, magazijnhuur, bewaking, verzorging en verzekering der lading;

Overwegende, dat het niet is bewezen dat de lading van een niet-varend schip door haar drukking een raambaar slijtage teweegbrengt;

Dat inderdaad de drukking, welke de lading op de wanden van een schip uitoefent, vergoed wordt door de drukking van het water;

Dat geïntimeerde zijn schip in de haven niet had kunnen onbewaakt laten, daar het Reglement der haven van Antwerpen uitdrukkelijk verbiedt de schepen zonder bewaking te laten;

Dat geïntimeerde zijne werkkraft had kunnen verhuren mits zijn schip, gedurende zijn afwezigheid, te doen bewaken door zijne echtgenoot of door een knecht;

Overwegende, dat appellante zich niet heeft verrijkt zonder oorzaak, daar zij het ijzererts in de « Irène » heeft geladen krachtens de bevrachtingsovereenkomst en dat geïntimeerde, wanneer hij heeft

vastgesteld dat heirkraft gedurende een langdurende tijdsruimte het vervoer der waar zou onmogelijk maken, het contract heeft gehouden niet als verbroken maar als geschorst door die heirkraft en dienvolgens appellante niet heeft aangemaand het ijzererts op kaai te lossen of in een anderen lichter over te slagen;

Dat overigens appellante aanvoert, zonder tegenpraak van wege geïntimeerde, dat, ware de overeenkomst verbroken geweest en het lossen van het schip toegelaten door de bezettende macht, het erts terug op de kaai van de Stocatra zou geplaatst zijn geweest, zonder dat uit dien hoofde het minste bewaringsloon zou gevorderd zijn geweest, daar ijzererts noch bezorging, noch bewaking, noch verzekering vergt, vooral wanneer het in de instellingen van de Stocatra in bewaring is genomen.

Om die redenen:

het Hof,

Gelet op art. 24 en 41 der Wet van 15 Juni 1935;

Alle wijdere of strijdige conclusiën ontzeggende;

Ontvangt beide beroepen als regelmatig naar vorm. Verklaart het incidenteel beroep ongegrond; doet het te niet.

Rechtdoende op het hoofdzakelijk beroep; doet het bestreden vonnis te niet.

Dienaangaande hervormende: ontzegt aan geïntimeerde zijn eisch als ongegrond.

Verwijst hem in de op beide instantiën ontstane gerechtskosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

1e Kamer. — 15 December 1943.

Voorzitter: de hr. J. Vanderveeren, wn. voorzitter.

Rechters: de hr. M. Walckiers, rechter; L. Stevens, adv., toegevoegd rechter.

Pleiters: Mrs J. Meulemans en C. Noyen.

I. WATERING. — BIJDRAGE TOT INSTANDHOUDING. — BELASTING.

II. BELASTINGEN. — BEDING VOOR DE TOEKOMST. — GELDIGHED.

I. De bewoordingen van een pachtovereenkomst: « alle contributiën, taxen en belastingen, gezet of te zetten op het verhuurd gebouw en landerijen » dienen aldus verstaan te worden dat de bijdragen tot instandhouding van een watering hierin begrepen zijn.

II. Volgens rechtspraak en rechtsleer, dient het beding waardoor een huurder zich verbindt tot betaling van de bestaande en ook van de mogelijke toekomstige belastingen, noch als nietig noch als ongeschreven beschouwd te worden.

B. Degoyen en anderen t./ A. Uytterhoeven.

Aangezien de vraag er toe strekt zeker vonnis de dato 24 Februari 1934 tegensprekelijk tusschen partijen uitgesproken door den Heer Vrederechter van het eerste kanton Leuven, en waarvan eene regelmatige uitgifte aan de Rechtbank voorgelegd wordt, te doen wijzigen;

Aangezien het beroep tijdig ingeleid werd en regelmatig is in den vorm;

De Rechtbank aanvaardt het beroep en er over beslissende;

Aangezien de oorspronkelijke vraag er toe strekt beroepene, toen verweerder, te doen veroordeelen om aan beroepers, toen aanleggers, te betalen de som van 954,36 fr., zijnde het bedrag van taxen voor de watering van de Lipse, op zekere landerijen eigendom van beroepers en door beroepene in huur gehouden, door de bevoegde overheid ingesteld en geheven voor de jaren 1937, 1938, 1939, 1941 en 1942, bedragen in de inleidende dagvaarding nauwer gespecificeerd;

Aangezien partijen het eens zijn om aan te nemen toen de landerijen waarop de kwestige wateringentaxen dragen in huur gegeven werden dat « alle contributiën, taxen en belastingen gezet of te zetten op het verhuurd gebouw en landereij », door den huurder moesten gedragen worden;

Aangezien partijen het ook eens zijn om aan te nemen dat, spijs het feit dat het huurverdrag met een vroegeren pachter aangegaan werd, beroepene door de bepalingen dezer pachtovereenkomst, dagteekende 19 April 1934, gehouden is, daar hij deze aangenomen heeft;

Aangezien het ten onrechte is dat de eerste rechter van meening is geweest dat de clause der pachtovereenkomst hierboven herhaald, door de oorspronkelijke aanleggers — thans beroepers — tot grond hunner vordering ingeroepen, vatbaar is voor uitleg;

Aangezien het inzicht der partijen inderdaad ter zake klaar en duidelijk uit de bewoordingen zelf der overeenkomst spruit; dat de gebruikte uitdrukkingen een wel bepaalde beteekenis hebben en door belanghebbende in hunne normale beteekenis gebruikt werden;

Dat de rechter zich, het geval van totale onmogelijkheid zijnde uitgezonderd, aan den tekst door partijen aangenomen moest houden, op straf het gevaar op te loopen, zijne persoonlijke opvatting der zaken in de plaats van deze der belanghebbenden te onderschuiven;

Aangezien de eenige vraag die zich hier stelde is, na te gaan of de sommen, waarvan de terugbetaling door de oorspronkelijke aanleggers gevorderd wordt wel « contributiën, taxen of belastingen », vertegenwoordigen.

Aangezien door voormelde uitdrukkingen bedoeld worden: alle gedwongen opbrengst aan gelden, door den staat of zijne onderdeelen, binnen hun gebied van de inwoners geheven ter voorziening in algemeene behoeften.

Aangezien het bedrag der sommen, waarover het huidig geschil draagt, onbetwistbaar hetzelfde karakter vertoont; dat het inderdaad gaat om bijdragen in geld ter voorziening in de behoeften eener instelling van openbaar karakter en algemeen belang door de bevoegde organen dezer instelling en der openbare macht vastgesteld en invorderbaar verklaard, desnoods bij wijze van dwangbevel ten laste van de eigenaars der goederen binnen de omschrijving der watering gelegen;

(Zie: Décret impérial 11 janvier 1811; Grondwet art. 113; wet 7 Oktober 1881, art. 22; K. B. 9 Dec. 1847 en 10 Okt. 1856, J. Berta en Vande-

velde, Code des lois politiques e t administratives, vol. II, blz. 825 - A. Giron Drt. Adm. de la Belgique vol. II, 1288 en volgende - Rép. prat. de Belge V° Impôts nrs 123.-130-136.)

Aangezien de vordering door beroepers, toen aanleggers, ingesteld dus als gegrond voorkomt en het bestreden vonnis dus dient hervormd;

Aangezien het zonder belang ter zake is na te gaan of partijen toen ze de pachtovereenkomst aangingen, ja dan neen, konden voorzien dat taxen van dien aard op de verpachte goederen konden ingesteld worden;

Aangezien, alhoewel in feite de instelling eener taxe of belasting in den aard van deze waarvan kwestie in het huidig geding, geenszins als een onvoorzienbare zaak kan aanzien worden, dat rekening gehouden met den aard der goederen en hunne ligging, als beginsel mag bevestigd worden dat het eene onmogelijke zaak is te voorzien op welke gronden in de toekomst nieuwe belastingen zullen gevestigd worden;

Dat de wetgever op dit gebied van de meeste onbepaalde vrijheid geniet en er trouwens tot heden gebruik heeft gemaakt; dat nochtans noch de leer noch de rechtspraak van oordeel is geweest dat een beding waardoor een huurder de kwijting van alle taxen zoowel de bestaande als deze die op het verhuurd goed in de toekomst zouden kunnen gezet worden op zich neemt, nietig of als niet geschreven moest aanzien worden; dat met zulke verplichting te aanvaarden de huurder op zich een risico neemt dat noch tegen de rede noch tegen de openbare orde indruischt;

Om deze redenen, de rechtbank,

Alle andere besluiten, als niet ontvankelijk of niet gegrond van de hand wijzende;

Doet het bestreden vonnis te niet, en opnieuw beslissende en doende wat de eerste rechter hoefde te doen, veroordeelt beroepene aan beroepers te betalen de som van (954,35) negen honderd vier en vijftig frank vijf en dertig centiemen, te samen met de gerechtelijke intresten met de kosten.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1e Kanton. — 26 September 1945.

Rechter : Mr R. Horion.

Pleiters : Mr Paul Pollet en Jacques van Doosselaere.

HUUR. — GEEN HUURVERLENGING AANGEVRAAGD BIJ TOEPASSING VAN ART. 4 §3 VAN BESLUIT-WET VAN 12.3.1945. — GEEN TOEPASSING VAN ART. 33. — VERZOENING OVERBODIG VOOR UITDRIJVING.

Wanneer een huurder geen huurverlenging heeft aangevraagd binnen de 15 dagen van den opzeg, heeft de verhuurder hem niet in verzoening te roepen, maar mag hem uitschrijven zich steunende op het eindigen van het huurcontract.

Dr Hoebeke t./ Colon-Stauber.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten. Overwegende, dat verweerster van eischer in huur

heeft een kwartier op het eerste verdiep in het huis gelegen te Antwerpen, 16 Huybrechtsstraat, mits den huurprijs van 425 fr. per maand.

Overwegende, dat eischer aan verweerster op 10 Juli 1945 opzeg gaf tegen 31 Augustus 1945.

Overwegende, dat verweerster niettegenstaande de opzeg de door art. 4 al. 3 der besluitwet van 12 Maart 1945 opgelegde formule vermeldt geen huurverlenging heeft aangevraagd binnen de termijn door al. 2 van gezegd artikel opgelegd;

Overwegende, dat bijgevolg de huurovereenkomst tusschen partijen gesloten een einde heeft genomen op 31 Augustus 1945 en de vraag tot uitschrijving door eischer tegen verweerster ingediend dan ook gegrond is;

Overwegende, dat verweerster te vergeefs opwerpt dat de vraag van eischer niet ontvankelijk zou zijn omdat hij haar eerst in verzoening voor ons had moeten doen oproepen zooals voorzien door art. 33 der besluitwet van 12 Maart 1945;

Overwegende inderdaad, dat de procedure van voorafgaandelijke verzoening ter zake niet van toepassing is;

Dat art. 33 van gezegde besluitwet luidt, dat «geen op de bepalingen van dit besluit gesteunde vordering, zij weze ingesteld door den huurder of door den verhuurder, is ontvankelijk zonder dat, vooraf, de eischer zich met een schriftelijk of mondeling verzoek tot den Vrederechter heeft gewend om den toekomenden verweerder tot eene minnelijke regeling te doen oproepen»;

Overwegende, dat de vraag tot uitschrijving door eischer ingesteld niet steunt op een der bepalingen van de besluitwet van 12 Maart 1945 doch enkel op het eindigen van de huurovereenkomst;

Dit indien eischer wel doet gelden dat verweerster geen huurverlenging heeft aangevraagd binnen de 15 dagen van den opzeg, dit geenszins beteekent dat zijn vordering in uitschrijving hierop steunt, maar enkel een verweermiddel is om de vraag van huurverlenging die verweerster als tegeneisch zou indienen als niet ontvankelijk te doen verwerpen;

Overwegende, dat men overigens niet inzielt welk nut ter zake eene voorafgaandelijke oproeping in verzoening zou hebben; de procedure in verzoening werd ongetwijfeld ingesteld om praktische redenen gezien de resultaten opgeleverd door dergelijke procedure onder het regiem van het besluit van 18 November 1942 (zie verslag aan Regent);

Welnu in huidig geval zou een verschijning in verzoening enkel voor resultaat hebben: de vaststelling dat verweerster geen aanspraak kan maken op huurverlenging omdat zij deze in den bepaalden termijn niet heeft aangevraagd, vaststelling die onvermijdelijk moet leiden tot een proces-verbaal van niet verzoening;

Overwegende, dat verweerster insgelijks te vergeefs doet gelden, dat ze niet verplicht was huurverlenging aan te vragen omdat eischer zijn opzeg steunt op zwaarwichtige redenen en dat dus deze opzeg als nietig moet beschouwd worden indien de zwaarwichtige redenen niet moesten bewezen zijn;

Overwegende, dat verweerster uit het oog verliest, dat een verhuurder ten alle tijde en zonder dat

hiervoor redenen worden opgegeven een einde aan de huurovereenkomst mag stellen mits de door de overeenkomst of de door de gebruiken voorzienen opzegtermijn te eerbiedigen;

Overwegende, dat de redenen door eischer in zijn opzegbrief aangehaald dus als overbodig dienen beschouwd en enkel zijn inzicht een einde aan de huur te stellen dient onthouden te worden;

Overwegende, dat verweerster zich bijgevolg moest gedragen naar de voorschriften van art. 4 al. 2 der besluitwet van 12 Maart 1945 indien zij huurverlening wenschte te bekomen;

Overwegende, dat, bij gebrek dit te hebben gedaan, verweerster zou dienen onmiddellijk uit gedreven te worden;

Overwegende nochtans, dat de Rechter de onmiddellijke uitdrijving mag uitstellen naar billijkheid (Vrederecht Doornik, 18 Juni 1941, J. J. P. 1940-1941, blz. 412);

Dat gezien de huidige omstandigheden en de onbetwistbare moeilijkheid thans een nieuwe woonst onmiddellijk te vinden, het past de uitwerkselen van den door eischer gegeven opzeg te bepalen op 31 Oktober 1945:

Om deze redenen:

Wij, Robert Horion, Vrederechter van het eerste kanton der stad Antwerpen, verklaren den door eischer op 10 Juli 1945 aan verweerster gegeven opzeg geldig en van waarde met dien verstande dat hij zijn uitwerkselen zal hebben op 31 Oktober 1945. Diensvolgens veroordeelen verweerster de door haar betrokken plaatsen te Antwerpen, 16 Huybrechtsstraat, te verlaten en te ontruimen en ter vrije beschikking van eischer te stellen uiterlijk den een en dertigsten Oktober 1900 vijf en veertig en bij gebreke zulks te doen machtigen eischer, haar, verweerster, te doen uitdrijven en hare meubelen en voorwerpen op den openbaren weg te doen zetten.

VREDEGERECHT TE OUDENAARDE

22 Juli 1946.

Vrederechter: M. Paul Minne.

Pleiters: Mters Arm. De Riemaecker en
L. Van der Maeren.

PACHT. — OPZEGGING. — STILZWIJGENDE WEDERINPACHTING. — VOORWAARDEN.

De verpachter moet geacht worden toegestemd te hebben in de stilzwijgende wederinpachting als hij de tenuitvoerlegging der opzegging eerst meer dan vier maanden na den vervalldag vordert, nadat de pachter het grootste deel der bemestingen en bezaaiingen voor het volgend pachtjaar heeft gedaan en dit terwijl de verpachter in de nabijheid van de verpachte goederen woont.

O. De Ruyck t./M. E. Depraeter.

Aangezien de vraag strekt tot de geldigverklaring van de opzegging welke aanlegger bij geboekte exploiten van deurwaarders Staelens te Avelgem, en Delcoigne te Péruwelz, beide in dato van 1 Decem-

ber 1941, deed beteekenen voor 24 December 1943, tot het hooren verwijzen van de verweerders, de goederen waarvan spraak in de inleidende dagvaarding te verlaten, en ter beschikking te stellen van den aanlegger op 25 December 1945, op straffe van er te worden afgedragen door den eersten daartoe aanzochten deurwaarder, met verwijzing van de verweerders tot de kosten des geding;

Aangezien er spraak is van goederen eigen aan Irma De Praetere, echtgenoot van aanlegger;

Aangezien deze ingevolge het huwelijksstelsel bestaande tusschen hem en zijne echtgenoot, en niettegenstaande de tusschen hem bestaande feitelijke scheiding, het recht heeft hare goederen te beheeren, dus, onder meer, te verpachten, niettegenstaande een vonnis der rechtbank van eersten aanleg te Oudenaarde de dato 4 December 1940 aan de echtgenoot het recht verleende om, tegen persoonlijk kwietschrift, de sommen voortkomende van de verpachting harer hofstede en landen te ontvangen;

Ten gronde:

Aangezien het huidig geding slechts op 2 Mei werd aanhangig gemaakt, dus op een tijdstip waarop de pachter al zijn bezaaiingen en beplantingen voor den oogst van het jaar 1946 zooals: appelen, enz., heeft gedaan;

Aangezien dit feit gepaard met de omstandigheid dat het de eischer niet is, maar zijn feitelijk gescheiden echtgenoot, die de pachtgelden opstrijkt, omstandigheid welke als natuurlijk gevolg moet hebben dat het voor den eischer zonder veel belang is welke pachter het land in kwestie gebruikt, gepaard ook met de omstandigheid dat eischer reeds vroeger een opzegging gaf en daarna aan de uitvoering van deze opzegging verzaakte, zooals vastgesteld wordt bij een vonnis van dezen zetel de dato 12 Mei 1941, bewijst dat op zeker oogenblik eischer het inzicht had aan de uitvoering van zijn opzegging te verzaken;

Aangezien hoogleeraar Van Dievoet, in zijn rechtskundig werk « Wat eigenaar en pachter van ons pachtrecht behooren te weten », uitgave 1929, bladzijde 62 en 63 verklaart: « Niettemin kan het zijn dat de pachter, ondanks de opzegging, toch pachter blijft. Immers de eigenaar die in 1930 (ter zake in 1941) heeft opgezegd, kan in 1932 (ter zake 1946), van inzicht veranderd zijn, en er van afzien zijn vroeger uitgedrukten wil tot uitvoering te brengen; opdat echter de pachter recht zou hebben, om ondanks de opzegging, het goed te blijven bewerken, zijn twee dingen vereischt: 1° de pachter moet, als zoodanig, op het goed zijn blijven wonen, het goed hebben blijven bewerken na het einde van de pacht; 2° de eigenaar mag er zich niet tegen verzet hebben;

De pachter moet als pachter op het goed gebleven zijn na den termijn. Zoo zal hij op pachtvernieuwing kunnen aanspraak maken, indien hij, bij weten van den eigenaar, gemest heeft en gezaaid heeft voor den volgende oogst, verscheidene weken na het eindigen van de vorige pacht. Moest de pacht vervallen zijn tijdens den winter, en hij had het goed nog korten tijd b.v. twee weken behouden, zonder verder nog eenige bemesting of bewerking te heb-

ben uitgevoerd, dit zou niet voldoende zijn om een nieuwe pacht te doen aanvangen. Maar de feitelijke voortzetting van het bezit is, op zich zelf genomen, nog niet voldoende. Zij zou geen gevolgen hebben indien de eigenaar er zich had tegen verzet. Heeft de eigenaar het feit zelf kunnen weten en zien en heeft hij er niets tegen ingebracht, heeft hij den pachter in het bezit van het goed gelaten, dan is de pachter zeker: dan is een nieuwe pacht voor hem ingetreden, die de vroegere vervangt. Er is stilzwijgende wederverhuring ».

Aangezien, wanneer hij meer dan vier maanden, ter zake, van 25 December 1945 tot 2 Mei 1946 laat verlopen, vooraleer de ten uitvoerlegging van zijn opzegging te vervolgen, wanneer hij wacht totdat het laatste deel der bemesting en bezaaiingen voor den oogst van het volgende pachtjaar voltrokken zijn; wanneer, hijzelf wonende in de nabijheid van het verpachte goed, op de hoogte moet geweest zijn van deze omstandigheden, de verpachter moet ondersteld worden toegestemd te hebben in de stilzwijgende wederinhuring;

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter des Kantons Oudenaarde, vonnissende op tegenspraak en in eersten aanleg;

Zeggen dat er tusschen partijen stilzwijgende wederinhuring bestaat sedert 25 December 1945; zeggen dat de opzegging gegeven voor dezen datum zonder uitwerksel zal blijven;

Verwijzen den aanlegger tot de kosten des gedinges.

NOTA. — In vorenstaand geval leven de echtgenooten feitelijk gescheiden; de man deed opzegging voor de pacht der eigen goederen der vrouw, waarvan hij het beheer behield, hoewel de vrouw bij vonnis der rechtbank het recht verkreeg zelf de inkomsten van haar goederen op te trekken.

De man deed reeds vroeger een opzegging, aan de tenuitvoerlegging derwelke hij voor den heer Vrederechter verzaakte.

Uit deze twee omstandigheden scheen wel te blijken dat de man persoonlijk geen belang had bij een goede bewerking der gronden.

Er viel dan te beslissen over het soms zeer netelig feit: wanneer er stilzwijgende wederinpachting is. Een goed verpachter zal doorgaans niet voor dergelijke moeilijkheid gesteld worden, omdat hij bij het eindigen der pacht onmiddellijk de intredende pachter bij de hand zal hebben, om de bewerking zonder onderbreking voort te zetten. Vier maanden laten noch een degelijk pachter, noch een goed verpachter hun grond braak liggen, zelfs niet als de vervaldag op 25 December gesteld werd, omdat men toch in Februari en zeker in Maart met de beploeging en bemesting aanvangt die door de bezaaiing van zomergranen worden gevolgd.

Edg. V D.

INGEZONDEN BIJDAGEN

HET SCHEIDSGERECHT IN SPAANSCH RECHT

De wettelijke regeling van het scheidsgerecht wordt in het Spaansch recht opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, omdat in beginsel het compromis aanzien wordt als een gewoon contract van privaatsrecht. De regeling van de scheidsrechterlijke procedure is in deze beschikkingen dan ook niet vervat en wordt gegeven door het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

In Spaansch recht is de gelijkstelling tusschen de transactie en het compromis zeer ver doorgedreven. Beide onderwerpen worden geregeld door een enkelen titel van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1821 van het Spaansch Burgerlijk Wetboek beschikt uitdrukkelijk dat de wettelijke bepalingen op de dading toepasselijk zijn op het scheidsverdrag.

Wat betreft de bekwaamheid vereischt om een scheidsverdrag te kunnen sluiten, is de gelijkstelling volledig met de dading. Artikel 1820 B. W. bepaalt inderdaad, dat dezen die een dading mogen aangaan, de beslechting van hun geschillen aan een derde mogen overdragen. Deze gelijkstelling brengt mede, dat personen die niet het vrije beschikkingsrecht hebben over de rechten vervat in de betwisting, nochtans in bepaalde gevallen een compromis mogen sluiten. Aldus beschikt artikel 1810 B.W. dat de voogd een compromis mag sluiten betreffende de rechten van den persoon waarover hij het waakrecht uitoefent, doch dat zulks moet gebeuren in de voorwaarden en volgens de pleegvormen, voorzien voor de dading. De vader, en bij dezes ontstentenis de moeder, mogen een scheidsverdrag sluiten betreffende goederen en rechten van de kinderen onder hun gezag staande, bij zooverre de waarde van de betwisting de 2.000 pesetas niet te boven gaat. Indien zulks wel het geval is, moet een gerechtelijke machtiging aangevraagd worden. Het compromis is verboden zoowel voor den echtgenoot als voor de echtgenote, indien het betrekking heeft op dotale goederen en rechten, tenzij een vervreemding zou toegelaten zijn, in welk geval het scheidsverdrag moet gesloten worden in de vormen en voorwaarden voorzien voor de vervreemding van dotale goederen. Dit begrip houdt verband met het beginsel van het vrije beschikkingsrecht, hetwelk door de Fransche wetgeving als voorwaarde werd gesteld om geldig een scheidsverdrag te kunnen sluiten. Dit beginsel is ook toepasselijk op de vennootschappen met rechtspersoonlijkheid, die een compromis mogen sluiten in de vormen en voorwaarden voorzien voor de vervreemding hunner goederen. (Art. 1812 B.W.)

Wat betreft het voorwerp van het compromis beschikt de Spaansche wetgeving uitdrukkelijk dat men een scheidsverdrag mag sluiten betreffende betwistingen die verband houden met de burgerlijke vorderingen, voortspruitend uit een misdrijf, doch artikel 1813 B.W. voegt er aan toe dat hiermede de openbare vordering niet wordt uitgedoofd. Het compromis is niet toegelaten wanneer de betwisting in verband staat met een staat van personen of met huwelijksaangelegenheden en nog te verstrekken onderhoudsmiddelen. Deze algemeene formuleering van artikel 1814 komt in feite neer op de bepalingen van artikel 1004 van het Fransche Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

De Spaansche wetgeving vertoont een zeer bijzondere beschikking in artikel 1815 B.W., waarbij gezegd wordt dat het scheidsverdrag slechts omvat deze betwistingen of voorwerpen, die uitdrukkelijk werden vermeld of er het noodzakelijk gevolg van uitmaken en geacht moeten worden er in besloten te zijn. De algemeene verzaking aan alle rechten wordt geacht slechts te omvatten deze rechten die in verband staan met de betwisting en onderworpen werden aan het scheidsgerecht. Deze bepaling benaderd een beschikking van Duitsch recht, volgens dewelke het compromis of minstens het scheidsrechterlijk beding moet verwijzen naar een bepaalde rechtsverhouding en de betwistingen die er uit kunnen voortspruiten (artikel 1026 Z.P.O.).

Het vraagstuk van de gevolgen van het compromis wordt door artikel 1816 B.W. geregeld. De scheidsrechterlijke beslissingen hebben tusschen partijen het gezag van rechterlijk gewijsde. Zulks is in overeenstemming met het algemeen beginsel van burgerlijk recht, dat de overeenkomsten de wet vormen van partijen. In Spaansch recht wordt een onderscheid gemaakt tusschen de gerechtelijke en buitengerechtelijke scheidsrechterlijke beslissing. Op voet van artikel 1816 is alleen de gerechtelijke scheidsrechterlijke beslissing uitvoerbaar zonder exequatuur.

De nietigheid van het compromis of de scheidsrech-

terlijke beslissing wordt door artikel 1817 voorzien in geval ze bedrieglijk verworven werden of bekomen bij vergissing, met geweld of ten gevolge van het gebruik van valsche bescheiden en stukken. Deze nietigheid is reeds vervat in de beschikking van artikel 1265 van het Burgerlijk Wetboek, doch wat betreft de scheidsrechterlijke beslissing voorziet het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering nog eene nietigheid, indien de uitspraak niet in overeenstemming is met het recht of de bedingen van het compromis.

De ontdekking van nieuwe bescheiden of stukken is geen reden tot nietigheid of vernietiging van de scheidsrechterlijke beslissing, indien er geen kwade trouw voorhanden is (art. 1818 B.W.).

Er is geen reden tot nietigheid op grond van vermeend bedrog of vergissing, indien een feitelijke mis-sing werd begaan, doch deze mis-sing was geslopen in een scheidsverdrag dat gesloten werd nadat een der partijen reeds een rechtsgeding had begonnen aan hetwelk werd verzaakt ten bate van de scheidsrechterlijke procedure.

Een zeer bijzondere beschikking betreft de vernietiging van de scheidsrechterlijke beslissing, gesloten na het inleiden van een rechtsgeding. Indien dit rechtsgeding besloten werd met een uiteindelijk en definitief vonnis en zulks niet ter kennis was van een der partijen, mag op verzoek van de belanghebbende partij de scheidsrechterlijke uitspraak of het compromis vernietigd worden. Inderdaad, de betwisting bestaat niet meer, omdat ze werd opgelost door een uiteindelijk vonnis, ze kan dus niet meer het voorwerp van een compromis uitmaken. Indien echter het vonnis, waarvan een der partijen geen kennis had, nog vatbaar is voor verhaal, moet het compromis niet vernietigd worden, vermits de betwisting nog bestaat (art. 1819 B. W.).

Zooals men ziet regelen deze beschikkingen van het Burgerlijk Wetboek het compromis uitsluitend als overeenkomst. De beschikkingen der artikelen 790 tot 839 W.B.R. regelen in een zekere mate de procedure.

Het scheidsverdrag vervalt door een herroeping van de scheidsrechters, doch de herroeping moet uitgaan van alle partijen. Het scheidsverdrag vervalt ook door verstrijken van den termijn.

Indien de scheidsrechters nalaten door hun fout uitspraak te doen binnen den gestelden termijn, vervalt het scheidsverdrag en kunnen de scheidsrechters aansprakelijk gesteld worden tegenover partijen voor de schade die hierdoor is kunnen ontstaan (artikel 800 W.B.R.).

De scheidsrechters hebben de verplichting te oordeelen naar de regelen van het recht en zich te houden aan de bepalingen van het compromis wat betreft hun bevoegdheden. De scheidsrechterlijke uitspraak moet dezelfde vormen vertoonen en geveld worden in de voorwaarden gesteld voor de uitspraken van de gewone rechtsmachten (artikel 1816 W.B.).

De scheidsrechters die bevoegdheid hadden uitspraak te doen als bemiddelaars, zijn niet gehouden de wettelijke pleegvormen en termijnen in acht te nemen; ze zijn ervenmin gehouden te oordeelen naar de regelen van het recht en doen uitspraak volgens hun kennis en voorlichting (artikel 833 W.B.R.).

In beginsel zijn de scheidsrechterlijke uitspraken vatbaar voor verhaal en is dit recht vervat in het beroep dat men tegen de scheidsrechterlijke beslissing mag inslaan (artikel 818 W.B.R.). Geen verhaal in den vorm van het beroep is mogelijk, indien de scheidsrechters bevoegdheid hadden om uitspraak te doen als bemiddelaars. In dit geval bestaat slechts een middel van verhaal, namelijk de verbreking die slechts mag ingesteld worden in twee gevallen. Een verhaal in verbreking is mogelijk indien de scheidsrechterlijke be-

slissing geveld werd na het verstrijken van den gestelden termijn, en indien de scheidsrechters uitspraak hebben gedaan op punten die aan hun beoordeeling niet waren onderworpen (artikel 836 W.B.R.).

R. v. Lennep.

WETGEVING

BESLUITWET van 7 October 1946 betreffende de bestraffing van valsheid en van zekere andere misdrijven inzake ravitailleringsegels en andere ravitailleringstitels.

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend, samengeschakeld bij het besluit van den Regent van 24 Januari 1945;

Overwegende dat het dringend noodzakelijk is maatregelen te treffen om de bestraffing van valsheid en van zekere andere misdrijven inzake ravitailleringsegels en andere ravitailleringstitels te verzekeren;

Op de voordracht van den Minister van Ravitaillering en op advies der in raadvergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

HOOFDSTUK I. — *Bijzondere bepalingen.*

Artikel 1. Met gevangenisstraf van drie jaar tot vijf jaar en met geldboete van 500 frank tot 100.000 frank wordt gestraft al wie teekeningen, platen, clichés, matrijzen, stempels, zegels of welke voorwerpen ook die bestemd zijn tot het opmaken of het reproduceeren van ravitailleringsegels of andere officieele titels waarbij het toegelaten wordt eetwaren, koopwaren of producten die aan rantsoeneering of aan reglementeering met het oog op rantsoeneering onderworpen zijn, in ontvangst te nemen of in omloop te brengen, heeft nagemaakt, vervalscht of, zonder geldige reden, voorhanden heeft gehouden.

De straf wordt zooveel malen uitgesproken als er nagemaakte, vervalschte of voorhanden gehouden voorwerpen zijn.

Art. 2. Bij afwijking van de artikelen 80 en 83 van het Wetboek van Strafrecht wordt, in geval van verzachtende omstandigheden, een gevangenisstraf van ten minste drie jaar en een geldboete van 500 frank tot 100.000 frank uitgesproken tegen al wie, door middel van een procédé dat de reproductie in verschillende exemplaren toefaat ravitailleringsegels of andere officieele titels waarbij het toegelaten wordt eetwaren, koopwaren of producten die aan rantsoeneering of aan reglementeering met het oog op de rantsoeneering onderworpen zijn, in ontvangst te nemen of in omloop te brengen, nagemaakt of vervalscht heeft. De straf wordt zooveel malen uitgesproken als er types van ravitailleringsegels of gelijk welke andere titels als bedoeld bij de vorige alinea werden nagemaakt of vervalscht.

Worden als één enkel type beschouwd de tot een blad vereenigde zegels overeenkomstig de onderrichtingen betreffende de ravitaillering.

De afzonderlijke reproducties van zegels die voor de inontvangstname van een zelfde product, een zelfde eet- of koopwaar zijn bestemd, wordt beschouwd als reproductie van een afzonderlijk type. Zijn afzonderlijke types, de bladen of de zegels die voor verschillende rantsoeneeringsperiodes bestemd zijn.

Art. 3. Bij afwijking van de artikelen 80 en 83 van het Wetboek van Strafrecht, wordt, in geval van verzachtende omstandigheden, een gevangenisstraf van

ten minste één jaar en een geldboete van 500 tot 100.000 frank uitgesproken tegen alwie met weten van één of meer nagemaakte of vervalschte titels, als bedoeld bij het vorige artikel, gebruik heeft gemaakt, indien die titels de reglementaire hoeveelheid voor de behoeften van het gezin gedurende een maand overschrijden.

De straf wordt zooveel malen uitgesproken als de titels in verband waarmee het misdrijf werd gepleegd, verschillende types zijn van ravitailleringsegels of van gelijk welke andere titels als bedoeld bij het vorig artikel.

Art. 4. Met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van 100 frank tot 100.000 frank wordt gestraft al wie, hetzij één of meer nagemaakte of vervalschte titels als bedoeld bij artikel 2, hetzij ravitailleringstitels in verband waarmee een misdrijf werd gepleegd of die door middel van een misdrijf werden verkregen, voorhanden heeft gehouden zelfs indien hij er geen gebruik van gemaakt heeft. Geen enkele reden van verschooning kan in aanmerking worden genomen buiten het geval dat de titels door een openbaren dienst zouden afgeleverd zijn.

Indien hij die ze voorhanden had behoort tot die klasse van personen die, door hun beroep, de titels van de verbruikers, kleinhandelaars of grossisten ontvangen, voor de toepassing van de reglementsbepalingen op de bevoorrading van het land, dan is de bij de vorige alinea voorziene straf niet toepaselijk dan indien hij door nalatigheid of door gebrek aan voorzorg in het bezit van de titels is geraakt.

§ 2. Indien het gebleken is dat hij die den titel voorhanden had de delictueuse herkomst er van kende, dan kunnen de gevangenisstraf en de geldboete respectievelijk niet minder bedragen dan vier maand en 500 frank.

Indien hij die den titel voorhanden had, behoorde tot die klasse van personen als bedoeld bij § 1, 2^e alinea, van dit artikel, dan kunnen de gevangenisstraf en de geldboete respectievelijk niet minder bedragen dan zes maand en 1.000 frank. De rechter kan daarenboven de sluiting van de inrichting bevelen voor een termijn die zes maanden niet mag te boven gaan.

Art. 5. § 1. Wanneer een misdrijf van een wanbedrijf, bij het Wetboek van Strafrecht omschreven en bij de bovenstaande bepalingen niet voorzien of niet bedoeld, een bij de vorige artikelen vermelden ravitailleringstitel geldt, dan kan het minimum van de straf in geen enkel geval, zelfs niet in geval van verzachtende omstandigheden, minder dan drie maanden gevangenisstraf bedragen.

§ 2. Het minimum wordt op zes maanden gevangenisstraf gebracht indien die titels de reglementaire hoeveelheid voor de behoeften van het gezin gedurende één maand overschrijden.

§ 3. De rechter die een correctionneele gevangenisstraf voor een bij dit artikel bedoeld misdrijf uitspreekt, legt tevens een geldboete op van 100 frank tot 100.000 frank.

Art. 6. Met gevangenisstraf van drie maand tot vijf jaar en met geldboete van 100 frank tot 100.000 frank wordt gestraft, al wie, één of meer authentieke ravitailleringstitels, verkregen op strafbare wijze, bij voorbeeld door diefstallen, verduisteringen, oplichtingen, helingen, voorhanden heeft gehouden, aangekocht of verkocht, zelfs indien hij er geen gebruik van gemaakt heeft. De bewijsoverlevering van het geoorloofd bezit van de ravitailleringstitels rust op den houder.

Art. 7. Wanneer één van de bij dit besluit voorziene of bedoelde misdrijven door een ambtenaar of een agent van den Staat, de provincies, van de gemeenten of van een openbare inrichting, in de uitoefening van zijn

functie of naar aanleiding van de uitoefening ervan wordt gepleegd, wordt het minimum van de gevangenisstraf die kon toegepast worden verdubbeld, indien het niet één jaar bedraagt, en wordt het met één jaar verhoogd in de andere gevallen.

§ 2. Dezelfde straffen zullen toegepast worden op den ambtenaar of den agent van den Staat, van de provincies, van de gemeenten of van een openbare inrichting, die door een grove nalatigheid de diefstallen, verduisteringen, oplichtingen of helingen van ravitailleringstitels zou hebben mogelijk gemaakt.

Door grove nalatigheid dient namelijk te worden verstaan het niet-naleven van de door de bevoegde diensten van het Ministerie van Ravitaillering gegeven onderrichtingen wat betreft de ontvangst, de bewaring, de verdeling en de overmaking van zegels en andere ravitailleringstitels. Deze opsomming dient als voorbeeld en is niet beperkend.

HOOFDSTUK II. — *Algemeene bepalingen.*

Art. 8. § 1. Al de bepalingen van boek I van het Wetboek van Strafrecht, met uitzondering van artikel 85, zijn toepaselijk op de misdrijven voorzien bij de artikelen 1 en 4 van dit besluit.

§ 2. De onderstaande regels zijn toepaselijk op al de misdrijven die bij dit besluit voorzien of bedoeld zijn :

1. In geen enkel geval, onder meer in geval van samenloop van misdrijven, kan de tegen de daders en evenmin de tegen de medeplichtigen uitgesproken straf minder bedragen dan het minimum dat bij dit besluit is voorzien.

2. Artikel 9 van de wet van 31 Mei 1888 is niet toepaselijk op de veroordeelingen die in de bij artikelen 1, 2 en 6 van dit besluit voorziene of bedoelde gevallen werden uitgesproken.

3. Door den rechter wordt, onverminderd de krachtens artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht bevolen verbeurdverklaringen, de verbeurdverklaring gelast van de sommen, waarden, eetwaren, koopwaren of producten verkregen met behulp van de nagemaakte of vervalschte titels of met behulp van zelfs authentieke titels in verband waarmee een misdrijf werd gepleegd of die door middel van een misdrijf werden verkregen.

§ 3. In de gevallen van de artikelen 1 en 2 van dit besluit, spreekt de rechter, onverminderd de bij artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht voorziene verbeurdverklaring, eveneens de verbeurdverklaring uit van het materieel der exploitatie en van al hetgeen van deze exploitatie deel uitmaakt; hij gelast bovendien de definitieve sluiting van de door den veroordeelde in bedrijf genomen inrichting.

Art. 9. De officieren van gerechtelijke politie en de andere ambtenaren en beambten bedoeld bij artikel 6 van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de ravitaillering van het land, zooals deze besluitwet gewijzigd werd of mocht gewijzigd worden, zijn bevoegd om, zelfs individueel, de bij dit besluit voorziene of bedoelde misdrijven op te sporen en door middel van proces-verbaal vast te stellen.

Voor de opsporing van de bij dit besluit voorziene of bedoelde misdrijven hebben zij al de bevoegdheden welke zijn opgesomd in artikel 7 van voornoemde besluitwet van 22 Januari 1945.

Art. 10. Onderhavig besluit treedt in werking den dag waarop het in het Staatsblad is bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, den 7n October 1946.

BESLUITWET houdende intrekking van de besluitwet van 31 Januari 1945, waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend.

VERSLAG AAN DEN REGENT

Monseigneur,

De besluitwet van 31 Januari 1945, waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend, heeft een bestendigen inventaris van gezegde voertuigen ingesteld met een meer uitgebreid karakter dan diegene welke vóór den oorlog, krachtens de reglementering in zake militaire opeischingen, werd gehouden.

Het statistisch apparaat ingericht om gelijktijdig te voorzien in de behoeften van de Ministeries van Economische Zaken, Verkeerswezen, Landsverdediging en Binnenlandsche Zaken is zeer ingewikkeld, hetgeen te wijten is aan de verscheidenheid der behoeften waarin het bestemd was te voorzien.

De geleidelijke normalisering van den toestand in de verschillende voornoemde sectoren, de terugkeer tot het vrij verkeer en de bekommernis de door particulieren te vervullen administratieve formaliteiten te vereenvoudigen, hebben de regeering er toe gebracht de gepastheid na te gaan, de telling der motorvoertuigen te herleiden tot een eenvoudiger stelsel, te weten :

1° wat de speciale behoeften der landsverdediging betreft, den terugkeer, onder voorbehoud van zekere wijzigingen, tot de reglementering in zake militaire opeischingen;

2° wat de andere behoeften van de statistiek betreft, het aanleggen van een bestendigen inventaris hoofdzakelijk gesteund op de aangiften waartoe belanghebbenden bij het bestuur der rechtstreeksche belastingen gehouden zijn.

De verwezenlijking van dit vereenvoudigd stelsel maakt het behoud in de wetgeving overbodig van de besluitwet van 31 Januari 1945, waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend.

Onderstaand ontwerp van besluitwet heeft tot doel de intrekking van voornoemde besluitwet van 31 Januari 1945.

BESLUITWET

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, en inzonderheid bij artikel 1, 1° en 4°, van bedoelde wet;

Gelet op de wet van 12 Mei 1927 betreffende de militaire opeischingen en op het koninklijk besluit van 3 Mei 1939, waarbij de uitvoering van die wet wordt geregeld;

Overwegende dat het behoud van het stelsel van telling en inventaris, zooals het was ingericht door de besluitwet van 31 Januari 1945, genomen in uitvoering van voornoemde wetten en waardoor de verschillende wettelijke en reglementaire beschikkingen, genomen in uitvoering van deze besluitwet, niet meer onontbeerlijk blijkt;

Op de voordracht van den Minister van Economische Zaken, van den Minister van Verkeerswegen en van den Minister van Landsverdediging, en op advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben gesloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De besluitwet van 31 Januari 1945, waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend, is ingetrokken.

Art. 2. Onderhavige besluitwet wordt van kracht den dag van haar bekendmaking in het Staatsblad.

De Minister van Economische Zaken, de Minister van Verkeerswezen en de Minister van Landsverdediging zijn, ieder wat hem betreft, met de uitvoering ervan belast.

Gegeven te Brussel, den 14n October 1946.

TIJDSCHRIFTEN

TIJDSCHRIFT VOOR BESTUURSWETENSCHAP-PEN. — 1e jaargang. Nr 4. Mei 1946. — Dr A. Mast : De Regeeringsdaden. — Lic. S. Mariën : Het Investerings- en Financieringsprobleem in België. — Kronieken : Administratie : R. Morissens, De Maturiteits-examens. — Gemeentewezen : A. F. Beirnaert : Wetten en Besluiten. — Lic. Fr. Van Wyngaerden : Rantsoenering. — Rechtspraak. — Boekbespreking.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Jaargang 1946, afl. 36. 26 October 1946. — Jhr Mr Dr L. H. K. C. van Asch van Wijck : Het vraagstuk van de politieorganisatie (II, slot). — Opmerkingen en mededeelingen : Mr J. Velders, Rechtsherstel. — Mr H. Schadee : Nogmaals : Besluit Oorlogspleegkinderen. — Mr L. O. Lampe : De praktijk op Curaçao. — Rechtspraak van de Week. — Boekaankondigingen. — Tijdschriften. — Berichten.

WEEKBLAD VOOR PRIVAATRECHT, NOTARIS-AMBT EN REGISTRATIE. — 77e jaargang. Nr 3952. 19 October 1946. — Prof. Mr J. Eggens : Transpositie en Conversie (II, slot). — Tijdschriften. — Rechtsvraag. — Berichten en Mededeelingen. — Broederschap van Candidaat-Notarissen.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — 61e année. Nr 3699. 27 octobre 1946. — Quelques Considérations sur « l'Office des séquestres », traduction du discours prononcé par M. Norbert Van Durme, avocat général. — Commentaires législatifs : De la réparation des dégâts causés aux immeubles par les forces alliées, par Pierre Van der Meerschen. — Jurisprudence — Chronique judiciaire. — La vie au Palais.

REVUEIL GENERAL DE L'ENREGISTREMENT ET DU NOTARIAT. — T. 95. Septembre 1946. — E. Thiry : Concours d'admission au stage. — Succession. — Loi du 10 août 1946 sur le concordat judiciaire. — Le rendement des impôts en Belgique. — Le nouveau tarif notarial, par C. Hauchamps. — Commentaire du Code des droits de succession, par M. Donnay. — Arrêté-loi du 28 août 1946, instituant un régime provisoire en ce qui concerne l'échéance des baux à ferme. — Impôt sur le capital.